לא יגמור ורבי אלעזר אמר רבי אלעזר היא

דתנן יחלות דבש שריסקן בערב שבת ויצאו

מעצמן אסור ורבי אלעזר מתיר ור' יוסי בר

חנינא מ"ם לא אמר כרבי אלעזר אמר לך

התם הוא • דמעיקרא אוכל ולבסוף אוכל

הכא מעיקרא אוכל והשתא משקה ור' אלעזר

אמר לד הא שמעינן ליה לר' אלעזר דאפילו

זיתים וענבים נמי שרי דהא יכי אתא רב

הושעיא מנהרדעא אתא ואייתי מתניתא

בידיה זיתים וענבים שריִםקן מערב שבת

ויצאו מעצמן אסורין ר' אלעזר ור"ש מתירין

ורבי יוםי בר חנינא יברייתא לא שמיע ליה

ור' אלעזר מ"ם לא אמר כר' יוםי בר חנינא

אמר לך לאו איתמר עלה אמר רבא בר

חנינא אמר רבי יוחנן "במחוסרין דיכה

דכ"ע לא פליגי כי פליגי במחוסרין שחיקה

והני גמי כמחוסרין דיכה דמו הורה רבי יוסי

בר חנינא בכרבי ישמעאל שמן של בדדין

ומחצלות של בדדין רב אסר יושמואל שרי

הני כרכי דווזי רב[']יאסר ושמואל שרי א"ר נחמן עז לחלבה ורחל לגיזתה ותרנגולת

לביצתה ותורי דרידיא פותמרי דעיםקא רב

אסר ושמואל אמר המותר וקמיפלגי בפלוגת'

דר' יהודה ור' שמעון ההוא תלמידא דאורי

בחרתא דארגיז כרבי שמעון שמתיה רב

המנונא והא כר' שמעון סבירא לן באתריה

דרב הוה לא איבעי ליה ∘למיעבר הכי הני

תרי תלמידי חד מציל בחד מנא וחד מציל

בארבע וחמש מאני וקמיפלגי בפלוגתא

סדרבה בר זבדא ורב הונא: מ**תני'** סיאיז

. צולין בשר בצל וביצה אלא כדי ®שיצולו

מבעוד יום שיאין נותנין פת לתנור עם חשכה

ולא חררה על גבי גחלים אלא כדי ישיקרמו

פניה מבעוד יום רא"א כדי שיקרום התחתון

שלה ימשלשלין את הפסח בתנור עם חשכה

ומאחיזין את האור במדורת בית המוקד

ובגבולין

יהודה כו'. דלר׳ יהודה דאית ליה מוקצה בפרק אחרון (דף קנו:)

אסור לשוחטן ביום טוב אלא אם כן הזמינן מבעוד יום ולר׳ שמעון

שרו: חרתה. שם מקום: דארגיו. אדם אחד היה אמגושי שבנה

לאותה העיר ורב המנוגא דר בה ועדיין מערת קבורתו קיימת

שם °כך מנאתי בתשובה: והא כר' שמעון סבירא לן. השתא

כדלקמן יו ואמאי שמתיה: חד מציל. אוכלין ומשקין מפני הדליקה

הרבה לחצר המעורבת: בחד מנח. כדתנום מצילין סל מלח ככרות

ואע"ג שיש בו מאה סעודות: וחד מליל בארבע וחמש מאני. אלא

שמקפלן כולן לתוך כלי גדול ונושאן בפעם אחת: וקא מיפלגי

כו'. בפרק כל כתבי הקדשים: בותני' חררה. עוגת רופים

(מלכים א יט) פוגאר"ה בלע"ז: יקרמו. כמו קרום קרושטי"ן בלע"ז:

הסחסון. מפרש בגמרא: משלשלין אם הפסח כו'. והוא נללה והולך

משתחשך. ואע"ג דבעלמא אין לולין כדאמרן הכא שרי דבני חבורה

זריזין הן ומדכרי אהדדי ולא אתו לחתויי בגחלים: ומאחיזין את

האור. מעט מעט בענים של מדורת בית המוקד שהיתה בעזרה והיא

מתבערת והולכת משתחשך ולא חיישינן שמא יהו כהנים לריכין

מן קמגב, כ) שם קמה. קמן סא. עירובין יט: המן גיטין מה. ערכין לקמן קנו:, ד) ס״א)

למימר, 1) לקמן קכ., 1) [לעיל יח:], ח) ס"א שיתבשלו,

ט) [לקמן לו:], י) פי ט שינפטר, מוחות עח: "דה פורסה], כ) עירובין קג, י) [חרגום יצ"ע שחיקן, מ) [חרגום

נ) ודף לה.ז, ם) ולקמן קכ.ז,

ע) ומלכים א חן, כ) וויקרא

ון, ט) כתר ולנוסט לו ייי וכייים בחוס' ישנים, ק) [לקמן קכא:], ר) [נדלייל מבע"י. רש"ש], ש) שלא יצא לא הוי

משקה לזה הוי נולד גמור כצ"ל. וכ"ה בתום' ישנים.

מוסף תוספות

א. בחול. ריטנ״א, ב. אותו.

מוס' הרא"ש. T. דכיון. מוס'

הכח״ש. ה. ור׳ ישמעאל

דשרי הייוו משוח דליח

זשרי היינו משום זיקות ליה מוקצה ונולד, א"נ דהתם לא היתה קורה עליהם והיה יכול ליטלו

בין השמשות, אבל הכא

דאיכא קורה עליהם ולא היה יכול ליטלו משם

היה יכול ליטלו משם בבין השמשות אסור מה שזב אחרי כן, ריטנ״ל. 1. אלמא בנולד כר׳ יהודה

סבירא ליה. ריטנ״ל. T. כפה

סבירא ליה. ריטנ״ל. 1. כפה אכיפי להה לי. ריטנ״ל. ח. פרקמטיא של. מוס״ הלח״ב. ט. מלוחים. מוס״ הלח״ב. י. וריחן רע ונמאסין. מי הר״ן להלן קכם. יא. גבי בהמה

. נומתה. לשנ"ח, יב. ולהכי

שמונוה לשכ לן, ב. זלום: דייק שפיר דרב סבר לה כר' יהודה מהא דכרכי

בזוגי. כשנ״ל. יג. והתם]

פרס טליתו והפל והניח

פרס טליותו וקפל והביתו וקפל והניח והוציא בבת אחת כבא להציל דמי או

כבא לקפל דמי. ריטנ״ח.

יT. בזה אחר זה, אבל בחצר אחרת לא. מוס׳

הרא"ש להלן קכ.

חז, ל) ל"ל ונראה לר"י וכי

ים:

מור שו"ע או"ח סימן שכא סעיף יט: קנא ג מיי פכ"ו מהלי

שבת הלכה יד: קנב ד מיי׳ פכ״ה מהלי שנת הלכה ט:

קנג ה מיי׳ פכ"ו מהלי שבת הלכה יד סמג לאוין סה טוש"ע או"ח סימן שי סעיף

ב. קנד ו מיי׳ פ״ג מהל׳ שבת קבר ד נוייי פייג נוסל עבנו הלכה טו סמג שם טור שו"ע או"ח סי' רנד סעיף ב: קנה ז מיי' שם הלכה יח טור שו"ע שם סעיף

הגהות הב"ח

רש"י ד"ה כרכי דוווי יכו' הגאונים מואחי כרכי וכרי הגמונים מנטותי כוכי דזיווי. נ"ב ולי נראה דלגירסת כרכי דזיווי יותר מתיישב לפרשו מלשון זוג כמו דקאי מאדים בזווי דם"פ מפניו:

גליון הש"ם

ליה מוקלה ור"ש לית ליה מוקלה: רש"ר ד"ה דארגיז מוקנה: רש"י ד"ה דארגיז וכו'. כך מצאתי בתשובה. וכ"כ לש"י בעילונין לף סג ע"ל ל"ה ללרגיז: תום' ד"ה שמן של בדרין. בון ביי ברדין. צואת קפן. לקמן "א ע"כ: שם ד"ה הני יכו צואת להמו דהל"ט ע"ב ד"ה חלא : לבישרא

לעזי רש"י

פוגאר״ה [טורטי״ל]. . עוגה שנאפית בגחלים. קרושטי"ן [קרושטי"ר]. קרום (הלחם).

מוסף רש"י

חלות דבש שריסקן .. שמרוסקין הדגש זג מאליו מתוך השעוה ואין דרך לסוחטו, הלכך ר' אליעזר וחכמים אוסרין, גזירה למני התכנים לחסוק, בילמז אטו שאינן מרוסקין, דילמא מרסק להו (לקמו קמג:) משלשלין את הפסח בתבור. לללומו, והוא יללה מעלמו (ערוביו קג.).

תום' ישנים

א) הקשה הר"מ מה לריך להעמיד במוקלה מחמת מיאוס יעמיד אותו במוקלה משום סתירת אהל:

רב נסים גאון

אמר רב נחמן עז לחלבה ורחל לגיותה. כולה פלוגתא דר' יהודה ור"ש נתבאר פלוגתם במוקצה, ועיקר דבריהם בפרק כירה (דף מד) דתנו רבנן מטלטלין נר חדש בשבת אבל לא ישן דברי ר' יהודה, ר"ש אומר כל הנרות מטלטלין בשבת חוץ מן הנר הדולק בשבת, כבתה מותר לטלטלה. כבונוה מחזו לטלטלה. ובסוף המסכת (דף קנו) מחתכין את הדילועין לפני הבהמה כו', ואמרו פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר רכולה שרח הלכה כר"ש

שלן של בדרין. פ"ה המשתייר" בזוית בית הבד וקשה לר"י דמה לו להזכיר כאן דין מוקלה ועוד דלמה יהיה בהשמן מוקלה טותירן ר"י דקאי אדלעילג דקאמר דאם טען בית הבד מבעוד יום לותירן ר"י דקאי והשמן זב והולכת כל השבת רב אסר אותו שמן משום מוקלה דהוי

נולד גמור דדמחמת קורות והעיגול שעליו לא היה ראוי בין השמשות לאכילה אע"ג דע"מ כן הניחו וסמך על זה שיזוב כל השבת כיון דחין משקין בעולם האי סמיכה לאו מידי הוא והוי נולד גמור ולא דמי לקדרה חייתה דשרי אע"ג דבין השמשות לה חזי לאכילה דהתם כיון דהבשר בעולם מהני דע"מ כן מניחה וכן מעיינות הנובעותה כבר הם בעולם פוכן לוחת קטן שהיה כבר במעיו מהני בהן סמיכה ולא דמי לזיתים וענבים שריסקן מבעוד יום וכן השום והבוסר שריסקן מבערבי דהתם חזו מבערב לאכילה אבל הכא דלא חזו בין השמשות לאכילה והמשקה אינו בעולם הרי נולד גמור ואסור לרב וא"ת בפ"ב לקמן (דף כט.) דאמר רב אכל תמרי ושדא קשייתא לחיותא מאי לאו בפרסייתא ולא קבלה לא בארמייתא וקבלה והשתא היכי המ"ל דהוי פרסייתא והא רב אסר נולד הכא ויש לומר דה"פ מאי לאו בפרסייתא ולא קבלה משום דלא חשיבא ליה רב נולד כיון דמעיקרא גרעין והשתא גרעין אבל הכא שמן הבלוע בזיתים כל זמן ששלא יצא הוי נולד גמור ולא הוי משקה:

ושמואל שרי. מימה 'דבס"פ נוטל (לקמן קמג.) אמרי׳

דשמואל הוה מטלטל גרעיני פרסייתא אגב ריפתא פי׳ בשולות כל לרכן שאין נשאר מן האוכל עליהם כלל וכיון . דשרי נולד כר"ש בלא ריפתא נמי לישתריו ותירץ ר״ת דשמואל מחמיר על עלמו היה לפי שהיה אדם חשוב וכן מוכח סוגיא התסי דאמר אביי אי לאו דאדם חשוב אנאי: הבי ברבי דווזי רב אסר. לטלטל משום מוקלה תימה דבפ' מפנין (לקמן דף קכח.) אמרינן דרב במוקנה לאכילה סבר לה כר' יהודה ובמוקנה לטלטל סבר לה כר"ש והכא אוסר לטלטל לכרכי

דווזי ומפרש ר"ת דכרכי דווזי °הן מוקלה מחמת מיאום א)כגון בגדים ומחללות שמכסין בהסח דגים ושאר דברים המלכלכין אותם והתם דקאמר רב דבמוקנה לטלטל סבר לה כר"ש במוקנה שמקנה האדם מדעתו לעיסקא לאולר שאין בו מיאוס והא דאמר בפרק בתרא (דף קנו:) דאף רב ס"ל כר' יהודה"א מדכרכי דווזי דרב אסר מפרש ר"ת דנבילה המתנבלת בשבת מוקצה מחמת איסור הוא דאף לכלבים אינו ראוי מחיים ומוקנה מחמת איסור חמור ממוקנה מחמת מיאוסיב והא דאמר בפ"ק דחולין (דף יד:) בשמעתא ונסבין חבריא למימר מתני׳ ר' יהודה היא אימור דשמעת ליה לרבי יהודה במוקלה מחמת מיאוס במוקצה מחמת איסור מי שמעת ליה דיחוי בעלמא הוא ולפי המסקנא נאמר דמוקלה מחמת איסור טפי חמור תדע דהא האמר התם אימור דשמעת ליה לר' מאיר במבשל דראוי לכום שוחט דאינו ראוי לכוס מי שמעת ליה משמע דאית ליה לר' מאיר מוקצה מחמת איסור ובפרק כירה שמשמע דלית ליה מוקצה מחמת מיאוס גבי מטלטלים נר חדש אבל לא ישן ר' מאיר אומר כל הנרות מטלטלים חוץ מן הנר שהדליקו בו באותו שבת: וחד מציל בארבע וחמש מאני. פי׳ בקונטרס ומקפלן כולן בתוך כלי אחד

לא יגמור. אסור להניחם מבעוד יום תחת כובדן כדי לגמור משתחשך: ור׳ אלעור אומר. הוא ר׳ אלעור בן פדת דהוא אמורא: ר׳ אלעור היא. הוא ר' אלעזר בן שמוע סתם ר' אלעזר של משנה וברייתא: חלום דכש. שהכורת רודה ועשויין כמין חלות של שעוה והדכש

בתוכן: שריסקן. כיתתן: אסורין. לאותו שבת באכילה: דבש לאחר שוב מן החלות נמי אוכלא הוא הלכך ליכא למיגזר ביה שמא יסחוט משתחשך דלה שייכה ביה סחיטה: למתני*'* זיתים וענבים דמעיקרא אוכלא והשתא משקה איכא למיגור שמא יסחוט משתחשך דהא ודאי סחיטה היא: ור' יוסי בר' חנינא. הך ברייתא דקתני דפליג אף בזיתים ובענבים לא ר' אלעזר הוה שמיע ליה ומההיא דחלות דבש שהיא משנה בפרק חבית שנשברה לא הוי מצי לדמויה למתני' משום פירכא דלעיל: במחוסרין דיכה כ"ע לא פליגי. דאסירי דטעינתן היא גומרת ונמלא הכל עשוי בשבת: שחיקה. יותר מדיכה לשון או דכום במדוכה (במדבר יא). ורבותי גורסין כי פליגי במחוסרין סחיטה שנידוכו יפה ואין טעינתן גומרת אלא סחיטה. ולמאן דגרים שחיקה טעינתן שוחקתן והני דמתני' מחוסרין דיכה וטעינתן היא דיכתן היא שוחקתן היא סוחטתן ובהא ר' ישמעאל מודה דאסור: שמן של בדדין. איידי דאיירי בבית הבד נקט ליה שמן המשתייר בזויות הבד תחת הטעינה והוא ניתן לבדדין וכן מחללות של בדדין שמכסין בהן את הזיתים: רב אסר. לטלטולי משום מוקצה דרב סבר כר׳ יהודה במוהלה ושמואל סבר כר"ש דלית ליה מוקצה והכי אמרינן במי שהחשיך ש: כרכי דוווי. זוג של מחללות שמכסים בהן את פרגמטיא של ספינה ווווי לשון זוג לפי שהן שתים ועשויות כאהל. ובתשובות הגאונים מנאתי כרכי דזיווי(א) ומפרש שהוא לשון ספינה בלשון ארמי: עז. העומדת לחלבה: וכו רחל. העומדת לגיותה: וחורא דרידיא. העומד לחרישה: וחמרי דעיסקא. העומדין להוליכן לסחורה למקום אחר: פלוגמא דר׳

רבינו חננאל

אוקמה רבי יוסי בר' חנינא אוקטור רבי יוסי בור חבינא לר׳ ישמעאל. ור׳ אלעזר בן פדת אוקמה לר׳ אלעזר בר׳ שמעון. חלות שריסקן. פירשנוהו בפ׳ חבית שנשברה כי שם מקומה. פירשנוהו חנינא שמעאל]. שמן של בדו פירוש שמן הנמשך מתחת קורות בית הבד וזב בשבת . אסור באכילה (ובשבת). ומחצלוח ומוזצרות המוקצות למלאכת בית הבד אסור לישב עליהן כ<u>רב. **פי׳ כרכי**</u> דזוגי, מחצלות סדורות שתים שתים זוגות זוגות, ט נערירת שתלח בספינות, אסור להתירן בשבת ולישב עליהן. אמר רב נחמן עז ורחל ותרנגולת לביצתה ותורי ררידיא ותמרי לעיסקא, פלוגתא דר׳ יהודה ור׳ שמעון, פי׳ כל אלו שהעמידו לדברים הללו שמעון. שהעמידו ולא העמידו לאכילה עכשיו אם ביקש לוכל מז התמרים . הללו בשבת, או העז והרחל וכיוצא בהן לשוחטן ביו"ט מותר, וקיי"ל הלכה כר"ש דלית ליה מוקצה אלא גרוגרות וצימוקים בלבד. הנהו תרי תלמידי חד מציל סל מלא ככרות אפילו סאתה חצר בחד מנא כרב הונא, וחד מציל בד' ה' מאני כר' אבא בר זבדא. נואני כו אבא בו ובוא. וחלוקת רבי אבא בר זבדא ורב הונא בפ׳ כל כתבי הקודש. צליית בשר וביצה,

להבעירה משתחשך כדמפרש בגמרא: בים המוקד. לשכה גדולה היא ונושאן בבת אחת ואין נראה לר"ת דבפ׳ כל כתבי (לקמן דף קכ.) לא שהכהנים מתחממין שם במדורת אש הנסקת תמיד מפני שמהלכין פליגי אמוראי בהא דבעיא היא"ג ופשיט דכבא להציל דמי ושרי לכ"ע יחפים על רלפת שיש בעזרה כדאמרי' בזבחים (פ"ב דף כד.) הואיל ורלפה מקודשת דכתיבש ביום ההוא קדש המלך [את] תוך החלר וכלי שרת ומפרש ר"ת דחד מליל בחד מנא אפי׳ מאה סעודות אבל בארבע מקודשין דכתיבי וימשחם ויקדש אותם מה כלי שרת לא יהא דבר חולץ וחמש מאני כגון להציל ולחזור ולהציל אפי׳ באותו חלר לא וחד מציל בינו לבין כלי שרת אף רלפה לא יהא דבר חולך בינו לבין הרלפה: בד' וה' מאני לאותו חצר" ובהא פליגי התם רבה בר זבדא ורב הונא: ובגבולל שבוד הלבוד כו ש לרב מפולקצה מתפת כר, ובמקומות הרבה מן התלמוד תמצא פלוגתן. והנה תמצא עיקר פלוגתן לדבריהן אין מוקצה לר"ש אלא גרוגרות וצימוקין. ופרישו טעמא דהא מילתא בגמרא דבני מערבא במסכת יום טוב (פרק המביא ה־א) ובמסכת מעשרות (פי רב שמואל בר סוסרטא מפני שמסריחות בנתים. הגך תרי תלמידי מר מציל בחד מאנא ומר מציל בתרי תלתי מאני, קמיפלגי בפלוגתא דר׳ אבא בר זבדא ורב הונא. פליג ר׳ אבא בר זבדא ורב הונא בפרק כל כתבי הקודש (זף קב) דתנן מצילין סל מלא ככרות כר׳, ואמרינן אמר רב הונא לא קשיא כאן בכא להציל כאן בבא לקפל ר׳ אבא בר זבדא אמר רב כאן לאותה חצר כאן לחצר אחרת. סליק פירקא קמא